

11. zasedání poradního orgánu Mezinárodní agentury ISMN

Letošní výroční zasedání se konalo 16. května v hlavním městě Slovinska – Lublani. Od posledního zasedání dosáhl rozvoj systému ISMN dosud nebývalého stupně. Podle zprávy Mezinárodní agentury ISMN, kterou přednesl její ředitel dr. Hartmut Walravens, vstoupilo do systému 8 zemí (Arménie, Estonsko, Indonésie, Moldavsko, Nový Zéland, Polsko, Španělsko a Spojené státy). Další 17 zemí projevilo zájem o vstup do systému (Ázerbajdžán, Bahrajn, Bhútán, Bosna a Hercegovina, Kolumbie, Ekvádor, Gruzie, Haiti, Izrael, Kosovo, Malawi, Černá Hora, Nizozemské Antily, Srbsko, Spojené arabské emiráty a Venezuela). S některými z nich (Gruzie, Izrael, Kosovo a Srbsko) již byla podepsána smlouva o vstupu do systému. Zasedání se již také účastnila srbská delegátka. Poprvé zde byl též zástupce Řecka (nový ředitel Řecké národní knihovny dr. George Zachos). Jednání se konala v krásné Plečnikově budově Národní a univerzitní knihovny. Přestože je v systému již zapojeno 39 zemí, ne v každé zemi se jej účastní většina hudebních vydavatelů. V České republice je v systému 49 hudebních vydavatelů – a dá se říci, že jsou v něm všichni významní. Počtvrté již vyšel mezinárodní adresář hudebních vydavatelů (MPIID – Music Publishers' International ISMN Directory) obsahující na 15 000 adres hudebních vydavatelů z 91 zemí. Poprvé je zde 400 digitálních dodavatelů hudby nabízejících své materiály prostřednictvím internetu. Oproti předchozímu vydání vzrostl počet záznamů o 20 %.

Národní agentura ISMN v ČR se může pochlubit každoročním růstem „členské základny“: v roce 2002 vstoupilo 6 nových hudebních vydavatelů. Správnost ISMN je kontrolována de visu v hudebninách zapůjčovaných z oddělení doplňování domácí literatury NK ČR – za uplynulé období to bylo ve 160 titulech. Ve spolupráci s Mezinárodní agenturou ISMN – zejména s dr. Ulrichem Wegnerem – byl přeložen text instruktážního CD-ROM o ISMN, který byl zatím k dispozici ve 4 jazykových mutacích: anglické, německé, francouzské a španělské. Verze se všemi mutacemi byla v Národní knihovně ČR nainstalována na CD-server a je k dispozici návštěvníkům knihovny. Autor CD dr. Wegner chystá zvukové oživení disku vlastními kompozicemi a hudebními předěly. O překlad do národních jazyků projevilo zájem Řecko a Maďarsko.

Největším producentem hudebnin opatřených ISMN zůstává zakládající člen systému – Německo. Bohužel jeho národní agentura musela být přesunuta z movitého Svazu německých nakladatelů do malého a nemajetného Svazu německých hudebních vydavatelů v Bonnu. Nové vydání německých music-in-print (vycházející pod názvem Internationale Datenbank für Noten und Verlagsartikel – IDNV) obsahuje 240 000 záznamů národně i mezinárodně dostupných tištěných hudebnin (databáze je čtvrtletně aktualizována).

K významným bodům agendy patřila přednáška dr. Wegnera „Digitální hudební notace a ISMN“. Zabývala se novým fenoménem v oblasti záznamu hudby a digitální hudbou zprostředkovanou internetem a otázkou, zda těmto produktům přidělovat ISMN. Definitivní odpověď přednáška nepodala, ale nastínila 5 možných scénářů řešení problému – od zcela odmítavého (zachovávajícího status quo v přidělování ISMN pouze tištěným hudebninám), přes tři

přechodové stupně (např. přidělování ISMN pouze komerčně dostupným digitálním notacím) až po radikální řešení přidělování ISMN všem tištěným i elektronickým produktům. První vydavatel digitální hudebniny, který přidělil ISMN, je z australské národní agentury ISMN.

Důležitým bodem bylo opět financování činnosti MA ISMN. Dr. Walravens předložil přehled států, které své příspěvky platí (je jich 21 – nejvíce přispívá Francie s 10 226 EUR). Příjmy ale zdaleka nedosahují výdajů, takže schodek činil 12 879 EUR. Ten mohl být uhrazen z příjmů Mezinárodní agentury ISBN (v níž pracuje stejný tým jako v MA ISMN) hlavně z prodeje mezinárodního adresáře knižních nakladatelů (PIID – Publishers' International ISBN Directory). Bylo by dobré, kdyby se mohla mezi přispěvateli od roku 2004 objevit i Česká republika.

Účastníci zasedání byli informováni též o tom, jak pokračuje revize normy ISO 2108, podle níž se desetimístné ISBN rozšíří na třináctimístné, a jaké důsledky bude mít tato revize na systém ISMN. Revize pokračuje podle harmonogramu a pro systém ISMN je vyhrazen blok čísel začínající 979-0. Systém ISMN tedy může pokračovat dále ve své činnosti.

Zajímavé byly i informace o dalších databázích hudebnin on-line (britské, americké a německé) a prezentace německé IDNV.

Po dni jednání následoval den exkurzí: prohlídka Národní a univerzitní knihovny Slovinska a jejího hudebního oddělení, tříhodinová prohlídka Lublaně a výlet na jezero Bled.

Příští zasedání by se mělo konat v Bělehradě.

Antonín Jeřábek
Národní knihovna ČR